

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Inovace oboru Mechatronik pro Zlínský kraj Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.08/03.0009

Podmínkové věty

V angličtině existují tři základní typy podmínkových vět. Každý typ má dvě části - větu hlavní a větu vedlejší podmínkovou, která je uvozena spojkou *if* nebo jinými podmínkovými spojkami (*when, even if provided that...*)

Nultý kondicionál (zero conditional)

Nultý kondicionál vyjadřuje **stálé pravdy**. Používáme ho, když chceme říct **co dělám, když...** (*Když potřebuji peníze, jdu do banky.*). Vedlejší věta podmínková nejčastěji používá spojkou *IF*, kterou zde můžeme přeložit jako 'když, vždycky když, kdykoliv'.

if = když

Obě věty, hlavní i vedlejší, zde bývají v **přítomném čase** (protože se jedná o stálou pravdu).

<i>vedlejší podmínková věta</i>	<i>hlavní věta</i>
If I need cash. přítomný čas	I go to the bank. přítomný čas

If I'm hungry, I have something to eat. - Mám-li hlad / když mám hlad / vždycky když mám hlad, dám si něco k jídlu.

If you want to get a good grade, you need to do some studying. - Když chceš dobrou známku, potřebuješ se učit.

Water boils if you heat it to 100 degrees. - Voda se vaří, když ji zahřejete na 100 stupňů.

Výše uvedené příklady popisují obecné pravdy, stálé pravdy, či vědecká fakta. V některých případech bychom zde mohli použít i spojkou *WHEN*, protože linie mezi podmínkovými a časovými větami je zde velice tenká.

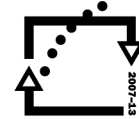
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Inovace oboru Mechatronik pro Zlínský kraj Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.08/03.0009

Forma

Ve vedlejší podmínkové větě tohoto typu se k vyjádření budoucnosti užívá přítomný čas, v hlavní větě se užívá čas budoucí.

Užití

Tento typ vyjadřuje v angličtině děje, jejichž uskutečnění je poměrně pravděpodobné. Očekáváme, že se náš předpoklad může naplnit.

1. Podobně se užívá přítomný čas ve vedlejších podmínkových větách popisujících situace, které nastanou vždy, pokud se naplní podmínka.

If I eat too much, I feel sick.

Když se hodně najím, je mi špatně.

If it rains, the grass grows rapidly.

Když prší, tráva rychle roste.

Ve větě hlavní se v těchto větách užívá v anglickém jazyce rovněž přítomný čas.

2. Čárka se v souvětí píše pouze před hlavní větou, nepíše se ale před podmínkovou spojkou.

If you don't get the ticket, what will you do?

Když nedostaneš lístek, co budeš dělat?

I won't go by coach if I miss the train.

Nepojedu autobusem, pokud zmeškám

vlak.

První kondicionál (first conditional)

První kondicionál používáme pro **reálné, možné podmínky**. Vlastně jím říkáme, **co udělám, jestli...** (*Jestli bude pršet, zůstaneme doma.*). Vedlejší věta podmínková zde opět nejčastěji používá spojku IF, kterou zde můžeme přeložit jako 'jestli, jestliže'.

if = jestli

Nejčastěji tyto věty mluví o budoucnosti. Hlavní věta tedy bude v budoucím čase. Vedlejší však **místo budoucího času používá přítomný**.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Inovace oboru Mechatronik pro Zlínský kraj Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.08/03.0009

vedlejší podmínková věta

hlavní věta

If it rains tomorrow,

we will stay at home.

přítomný čas

budoucí čas s WILL

If I miss the train, I will be late for school. - Jestli mi ujede vlak, přijdu pozdě do školy.
(Možná přijdu pozdě, protože nevím, jestli ten vlak stihnu - je to možné, je to reálné.)

I'll be very happy if you help me. - Budu moc rád, jestli mi pomůžeš. (Nevím, jestli mi pomůžeš, ale možné to je, a pak budu moc rád.)

If he returns tomorrow, we will celebrate. - Jestli se zítra vrátí, budeme oslavovat. (Možná se zítra vrátí a pak bude oslava.)

Hlavní věta zde vždy říká, že daná věc nastane, bude-li splněna podmínka. A protože je to podmínka uskutečnitelná, reálná, možná, je tedy možné že k činnosti v hlavní větě skutečně dojde.

The dog will bite you if you tease him. Ten pes tě kousne, když ho budeš pokoušet.
Dítě pokouší psa a my očekáváme, že ho pes kousne. Je to za těchto okolností reálná možnost.

Druhý kondicionál (second conditional)

Pomocí druhého kondicionálu mluvíme o **nereálných věcech**, o tom, **co by bylo, kdyby...**
Říká, co by teď bylo, kdyby podmínka byla splněna (ale splněna není a tak to tak není).
Člověk je zvláštní tvor a rád o podobných věcech mluví, i když je to zbytečné. (*Kdybych měl více času, učil bych se anglicky každý den.*)

Vedlejší věta zde také nejčastěji používá spojku IF, kterou zde můžeme přeložit jako 'kdyby'.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Inovace oboru Mechatronik pro Zlínský kraj Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.08/03.0009

if = kdyby

Tyto věty mluví o přítomnosti. V hlavní větě najdeme **podmiňovací způsob (would)** a ve vedlejší se používá **minulý čas**.

---

vedlejší podmínková věta   *hlavní věta*

If I had more time,

minulý čas

I would study English every day.

podmiňovací způsob

If I was hungry, I would have something to eat. - Kdybych měl hlad, dal bych si něco k jídlu. (Ale hlad nemám a tak si nic k jídlu nedám)

If I had a lot of money, I would buy a house. - Kdybych měl hodně peněz, koupil bych si dům. (Ale peníze nemám a tak si dům nekoupím.)

He would do it if they paid him well. - Udělal by to, kdyby ho dobře zaplatili. (On to neudělá, protože víme, že ho dobře nezaplatí)

Na těchto případech vidíme situace, ke kterým nedojde či nedochází, protože není splněna podmínka.

Třetí kondicionál (third conditional)

Třetí kondicionál mluví ještě o více nereálných podmínkách a to o těch, které jsou již záležitostmi minulosti. Říká, **co by bývalo bylo, kdyby bývala byla splněna podmínka**. Je ale jasné, že podmínka splněna nebyla a tak k dané věci vůbec nedošlo. (*Kdyby se býval víc snažil, byl by ten závod vyhrál.*) Je samozřejmé, že podobné gramatické struktury v češtině téměř nepoužíváme (nahrazujeme je běžnými podmínkami), v angličtině je však potřeba je používat správně.

Vedlejší věta zde také nejčastěji používá spojku IF, kterou zde můžeme přeložit jako 'kdyby byl, kdyby býval'.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Inovace oboru Mechatronik pro Zlínský kraj Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.08/03.0009

if = kdyby býval

Tyto věty mluví o minulosti. V hlavní větě najdeme **minulý podmiňovací způsob (would have + min. přičestí)** a ve vedlejší se používá **předminulý čas**. Z tohoto důvodu bývají tyto věty celkem obtížné.

---

vedlejší podmínková věta

hlavní věta

If he had tried harder,

he would have won the race.

předminulý čas

minulý podmiňovací způsob

(WOULD HAVE + min. přičestí)

If I had studied more, I would have passed the test. - Kdybych se býval učil, byl bych ten test prošel. (Ale neučil jsem se a tak jsem ho neprošel.)

If I had had a lot of money, I would have bought a house. - Kdybych býval měl hodně peněz, byl bych si koupil dům. (Ale peníze jsem neměl a dům jsem si tedy nekoupil.)

She would have helped him if he had asked. - Byla by mu pomohla, kdyby jí býval řekl. (Ale neřekl jí, a ona mu tedy nepomohla.)

Na těchto příkladech vidíme situace, ke kterým nedošlo, protože nebyla splněna podmínka.

Forma

Ve vedlejší větě se užívá tvar předminulého času (If I had won), v hlavní větě would + minulý infinitiv (I would have started, he would have told her). Minulý infinitiv se tvoří slovesem have + přičestím minulým: have started, have told.

Užití

Tyto podmínkové věty vyjadřují v angličtině hypotetickou možnost u dějů, které se odehrály v minulosti a proto nyní už nemohou nastat. Naproti tomu první a druhý typ podmínkových vět se vztahuje k přítomnosti nebo budoucnosti a uskutečnění děje je více nebo méně reálné.

If we had practised a bit more, we would have won the match.

Kdybychom o něco více trénovali, ten zápas bychom vyhráli.

Zápas je za námi, uvažujeme o tom, co jsme pro výhru mohli udělat.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Inovace oboru Mechatronik pro Zlínský kraj Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.08/03.0009

Význam poslední uvedené podmínkové věty přesně vystihuje překlad: Kdybychom bývali trénovali o něco více, bývali bychom ten zápas vyhráli. V češtině se ale tyto tvary vyskytují už jen zřídka. V angličtině je to naopak tvar zcela běžný.

Poznámky

- Také podmínkové věty tohoto typu mohou být v anglickém jazyce v různých variantách.

We didn't save any money. If we had saved some money, we might have bought the house.

Nenašetřili jsme žádné peníze. Kdybychom nějaké peníze našetřili, mohli jsme si možná ten dům koupit.

She wasn't there and I wasn't sitting next to her.

Nebyla tam a já jsem vedle ní neseseděl.

But if she had been there, I would have been sitting next to her.

Kdyby tam ale byla, seděl bych vedle ní.

I was looking at the trees when I fell off the bike.

Díval jsem se na stromy, když jsem spadl

If I hadn't been looking at the trees, I wouldn't have fallen off the bike.

Kdybych se na ty stromy nedíval, z kola bych nespádl.

- Podmínkové věty typu 2 a 3 je v angličtině možno kombinovat.

If he had left immediately, he would be here now. Kdyby odešel okamžitě, byl by teď tady.

If I had studied hard, I wouldn't be a porter now. Kdybych pilně studoval, nebyl bych teď vrátný.

- Vedlejší věta podmínková typu 3 se vyskytuje také bez podmínkové spojky, ale se změněným slovosledem.

Had he booked the hotel room, he wouldn't have slept by at the camp.

Kdyby si zamluvil pokoj v hotelu, nespál by v kempu.

Tato forma je méně běžná a užívá se především v psaném projevu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Inovace oboru Mechatronik pro Zlínský kraj Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.08/03.0009

Závěrečné poznámky

- Vedle nejčastější spojky *if* se v podmínkových větách užívají v angličtině také jiné spojky.

Even if - i když
provided (that) - za předpokladu, že
unless - pokud ne
on condition (that) - pod podmínkou, že
in case - pro případ, že

You will leave tonight even if you don't want to. Odjedeš dnes večer, i když nechceš.

Unless you do something, she won't come back.

Pokud něco neuděláš, nevrátí se.

You can have your birthday party provided that you aren't noisy.

Můžeš si uspořádat večírek na narozeniny za předpokladu, že nebudete dělat rámus.

We'll sell you the ranch on condition you pay in cash.

Prodáme vám ranč pod podmínkou, že budete platit v hotovosti.

You should take a dictionary with you in case you forgot some words.

Měl by sis s sebou vzít slovník pro případ, že bys zapomněl nějaká slovíčka.

- Zvláštní tvary může mít v anglickém jazyce v podmínkových větách sloveso **být**.

If I were rich, I wouldn't work. Kdybych byl bohatý, nepracoval bych.

If I was rich, I wouldn't work.

If he were younger, he would marry her. Kdyby byl mladší, vzal by si ji.

If he was younger, he would marry her.

Tvary *If I were*, *if he/she/it were* jsou spisovné, tvary **if I was**, **if he/she/it was** jsou hovorové, ale v současné angličtině se jim dává přednost. Spojení **If I were you ...** - Kdybych byl na tvém místě ... se běžně užívá i v hovorové angličtině (jedná se o pozůstatek anglického subjunktivu, který byl dříve v angličtině hojně rozšířen).

evropský
sociální
fond v ČR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Inovace oboru Mechatronik pro Zlínský kraj Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.08/03.0009

Srovnání

Pojďme se podívat na podobnou větu ve všech čtyřech možnostech:

If I am thirsty, I have some beer. - Když mám žízeň, piju pivo. (vždycky když, běžně, normálně)

If I am thirsty, I'll have some beer. - Jestli budu mít žízeň, dám si pivo. (Možná si dám pivo, protože možná budu mít žízeň.)

If I was thirsty, I'd have some beer. - Kdybych měl žízeň, dal bych si pivo. (Ale žízeň nemám a tak si pivo nedám.)

If I had been thirsty, I'd have had some beer. - Kdybych býval měl žízeň, byl bych si dal pivo. (Jenže já jsem žízeň neměl, a proto jsem si pivo nedal.)

Možná si na výše uvedených příkladech všimnete toho, že se vlastně gramatická struktura prvního kondicionálu vždy posouvá 'o jeden čas zpět'. To je dobře vidět na následující tabulce:

kondicionál	vedlejší podmínková věta	hlavní věta
první	přítomný čas	WILL
druhý	minulý čas	WOULD
třetí	předminulý čas	WOULD HAVE past participle

Nyní si do této tabulky můžeme dosadit konkrétní větu:

kondicionál	vedlejší podmínková věta	hlavní věta
první	If you pay me,	I will do it.
druhý	If you paid me,	I would do it.
třetí	If you had paid me,	I would have done it.

Kondicionál se může vyskytovat i v běžných větách, které nejsou součástí podmínkových vět.

PODMIŇOVACÍ PŘÍTOMNÝ - present conditional

should se používá k vyjádření doporučení, vyskytuje se různých časech a obou rodech

I should ask - měl bych se tázat

I should be asked - měl bych být tázán

I should be asking - měl bych se dotazovat

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Inovace oboru Mechatronik pro Zlínský kraj Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.08/03.0009

I should be being asked - měl bych být dotazován

Další podmiňovací způsoby jsou **could** [mohl bych] nebo **would**[byl bych]

PODMIŇOVACÍ MINULÝ - perfect conditional

I would have asked - byl bych se tázal [kdykoliv v neurčitou dobu]

I would have been asked - byl bych býval tázán [kdykoliv v neurčitou dobu]

I would have been asking - byl bych se tázal [právě teď]

I would have been being asked - byl bych býval tázán [právě teď]

Znalost kondicionálů je nutnou podmínkou pro zvládnutí nové maturitní zkoušky, nebude pouze zkoušeno v didaktickém testu jako součást gramatických struktur, žák by měl být schopen kondicionál užívat i u písemné práce, např. při vyprávění.